

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

BASES FISIOLÒGIQUES I FARMACOLÒGIQUES PER L'ÚS I L'ADMINISTRACIÓ DE FÀRMACS

Coordinació: IBARZ ESCUER, MARIA MERCEDES

Any acadèmic 2023-24

Informació general de l'assignatura

Denominació	BASES FISIOLÒGIQUES I FARMACOLÒGIQUES PER L'ÚS I L'ADMINISTRACIÓ DE FÀRMACS			
Codi	100452			
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Doble titulació: Grau en Infermeria i Grau en Fisioteràpia	2	TRONCAL/BÀSICA	Presencial
	Grau en Infermeria	2	TRONCAL/BÀSICA	Presencial
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	6			
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRAULA		TEORIA
	Nombre de crèdits	3		3
	Nombre de grups	5		2
Coordinació	IBARZ ESCUER, MARIA MERCEDES			
Departament/s	INFERMERIA I FISIOTERÀPIA			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	Català			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
CARRASCO IGNES, SONIA	sonia.carrasco@udl.cat	5,5	
IBARZ ESCUER, MARIA MERCEDES	merce.ibarz@udl.cat	5,5	
MARTINS TOLO, EVA RAQUEL	soclamartins@gmail.com	3	
RIBES MURILLO, ESTHER		3	
SOLIS VIDAL, SILVIA	silvia.solis@udl.cat	4	

Objectius acadèmics de l'assignatura

Resultades de l'aprenentatge:

- Enumerar els elements bàsics a utilitzar en l'avaluació d'un fàrmac.
- Identificar els diferents grups de fàrmacs, els principis de la seva autorització, ús i indicació, i els mecanismes d'acció dels mateixos.
- Instruir al pacient i/o familiars sobre la forma correcta d'obtenir una màxima eficàcia d'un fàrmac
- Identificar els elements de valoració per a la prescripció d'un fàrmac o producte segons necessitat del pacient/usuari.
- Descriure els medicaments avaluant els beneficis esperats i els riscos associats i/o efectes derivats de la seva administració i consum.
- Utilitzar les fonts d'informació en farmacologia i la forma de utilitzar-les.

Competències

Competències bàsiques:

CB2 Aplicar els coneixements a la seva feina o vocació d'una forma professional i tenir les competències que solen demostrar-se mitjançant la elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.

CB3 Capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per a emetre judicis que incloguin una reflexió sobre Mòduls rellevants de tipus social, científic o ètic.

Competències específiques:

CE3. Conèixer l'ús i la indicació de productes sanitaris vinculats a les cures d'infermeria.

CE4. Conèixer els diferents grups de fàrmacs, els principis de la seva autorització, ús i indicació, i els mecanismes d'acció dels mateixos.

CE5. Utilització dels medicaments, avaluant els beneficis esperats i els riscos associats i/o efectes derivats de la seva administració i consum.

Competències Transversals:

CT3. Adquirir capacitat en l'ús de les noves tecnologies i de les tecnologies de la informació i la comunicació.

CT5. Adquirir nocions essencials del pensament científic.

Continguts fonamentals de l'assignatura

• MÒDUL 1. introductor:

Classes teòriques:

- Bases bioquímiques de la farmacologia. Conceptes generals.
- Administració de fàrmacs.
- Farmacodinàmia. Mecanismes d'acció dels fàrmacs. Farmacocinètica.
- Efectes indesitjables dels fàrmacs. Farmacovigilància.
- Interaccions farmacològiques.
- Factors individuals de la resposta als fàrmacs. Genètica. La seva repercussió en terapèutica farmacològica.

Seminaris:

- Terminologia en farmacologia.
- Fonts d'informació en farmacologia
- Formes administració de fàrmacs.
- Administració de fàrmacs en situacions especials: embaràs, insuficiència renal, insuficiència hepàtica, etc.

• MÒDUL 2. Farmacologia específica per sistemes i especialitats.

Classes teòriques:

- Farmacologia del sistema nerviós autònom.
- Fàrmacs relaxants musculars.
- Fàrmacs antihistamínics.
- Anestèsics generals.
- Anestèsics locals.
- Fàrmacs hipnòtics.
- Farmacologia dels trastorns de l'ànim i de la conducta. Fàrmacs ansiolítics i antidepressius.
- Farmacologia de la esquizofrènia i altres trastorns psicòtics
- Farmacologia de les malalties neurodegeneratives.
- Fàrmacs antiparkinsonians.
- Farmacologia de la epilèpsia i altres trastorns del moviment.
- Farmacologia del dolor i de la inflamació.
- Farmacologia de la insuficiència cardíaca
- Farmacologia de la cardiopatia isquèmica

- Farmacologia dels trastorns del ritme cardíac
  - Fàrmacs diürètics.
  - Farmacologia de la HTA.
  - Farmacologia de la hemostàsia y de la trombosis.
  - Farmacologia de les anèmies.
  - Fàrmacs antitusius, mucolítics i expectorants.
  - Farmacoteràpia del asma y la EPOC.
  - Fàrmacs antidiabètics.
  - Corticoides
  - Tiroides i metabolisme del calci.
  - Fàrmacs hipolipemians.
  - Fàrmacs hipouricemians i antigotosos.
  - Farmacologia de l'aparell digestiu.
  - Fàrmacs antineoplàstics.
  - Fàrmacs immunosupressors i immunomoduladors.
  - Terapèutica antiinfecciosa. **Seminari:**
  - Drogues d'abús.
  - Debat sobre us i abús de fàrmacs del SNC
  - Debat sobre el tractament de malalties neurovegetatives
  - Tractament de diversos tipus de dolor.
  - Debat sobre tractaments de la HTA.
  - Debat sobre tractaments anticoagulants.
  - Anticoncepció hormonal.
  - Uso y abuso de la vitamina D
  - Fàrmacs anticonceptius.
  - Diabetis.
  - Dislipèmies.
  - Novetats terapèutiques.
  - Debat sobre protecció gàstrica.
  - Tractament de les malalties infeccioses.
-
- **MÒDUL 3. Introducció a la prescripció infermera.**
Seminari: Principis i exemples de prescripció.
-
- **MÒDUL 4. Teòric-pràctic. Seminaris.**
  - Dosificació de fàrmacs i càlculs de la dosis prescrita.
  - Efectes indesitjables dels fàrmacs. Discussió de diversos exemples. Farmacovigilància.
  - Interaccions farmacològiques. Discussió de diversos exemples.
  - Errors de medicació. Com prevenir-los?
  - El paper d'infermeria en el compliment i la conciliació terapèutica.

Eixos metodològics de l'assignatura

Metodologies docents:

1. Classes magistrals.
2. Seminaris.
3. Treball en grup.
4. Treball individual.
5. Treball escrit.
6. Estudi de cas.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

Les classes s'estructuraran amb exposicions teòriques i pràctiques i estudi de casos clínics de forma grupal i/o individual.

El cronograma detallat s'entregarà als alumnes a l'inici del curs acadèmic.

Sistema d'avaluació

Mètodes d'avaluació continuada						
Activitat avaluació	Descripció	%	Caràcter	Realització	Dates	Observacions
Prova escrita	50 preguntes test (inclou casos clínics) amb una sola resposta correcta.	50	Obligatori	Individual	Examen i recuperació períodes assignats	4 preguntes errònies anul·len una correcta. < 50 % = 0 punts S'inclouran preguntes de teoria i seminaris.
Autoavaluació	Preguntes, resposta múltiple.	20	Obligatori	Individual	Període lectiu assignat	2 preguntes errònies anul·len una correcta. Campus virtual.
Participació activa en seminaris	Assistència activa.	15	Obligatori	Individual	Període lectiu assignat	S'assoleix el 15% si: Participa, al menys, en el 80% dels seminaris. Participa en les activitats plantejades (10%). Participa i aporta informació als debats (5%). Presencial i/o campus virtual.
Exercici de síntesi	Aplicació dels coneixements adquirits al pacient polimedicat.	15	Obligatori	Grup	Al finalitzar el Mòdul 2	Campus virtual.

AVALUACIÓ ALTERNATIVA:

Per tal de facilitar a l'estudiant poder compaginar l'estudi amb el desenvolupament d'activitats laborals, l'estudiant que ho desitgi tindrà dret a renunciar a l'avaluació continuada a l'inici de curs.

Aquesta avaluació alternativa consistirà en un examen final a realitzar el mateix dia de la convocatòria d'examen corresponent a l'avaluació continuada. L'examen costarà d'una part amb 50 preguntes tipus test (les respostes errònies resten 0.25 punts) valorada amb 5 punts i una segona part amb 5 preguntes obertes que inclouran la resolució de casos pràctics.

JUSTIFICACIÓ ABSÈNCIES ASSIGNATURES TEÒRIC-PRÀCTIQUES

En relació a la justificació de les absències, els motius pels quals es considera que la falta és justificada, seran els mateixos que els enunciats a la *Normativa de l'Avaluació i la qualificació de la docència als graus i màsters a la UdL* per no assistir a les proves d'avaluació programades a la guia docent o a la web de la titulació.

Per a la resta de situacions derivades de problemes de salut, personals o familiars, es permetrà a l'estudiant canviar de dia i recuperar el seminari durant la setmana, si és possible.

Les sol·licituds de justificació d'absències que comportin la incompareixença a una prova d'avaluació hauran de ser presentades el mateix dia de l'absència. La justificació de la resta d'absències haurà de ser presentada com a molt tard en els 10 dies següents.

De forma general a l'estudiant únicament se li justificarà l'absència, però no la manca de compliment dels seus compromisos acadèmics.

Bibliografia i recursos d'informació

Llibres:

- Lilley LL Farmacología y proceso enfermero. 9ªed. Barcelona. Elsevier. 2020.
- Castells S, Hernández M. Farmacología en enfermería. 3ª ed. Barcelona: Elsevier; 2012
- Lorenzo P, Moreno A, Leza JC, Lizasoain I, Moro MA, Portlés A, Velázquez. Manual de Farmacología básica y clínica. 19ª ed. Madrid Panamericana; 2018.
- Mosquera JM, Galdós P. Farmacología clínica para enfermería. 4ª ed. Madrid: McGraw-Hill Interamericana; 2005.
- Goodman LS, Gilman AG. Las bases farmacológicas de la terapéutica. Madrid: McGraw-Hill; 2012.
- Flórez J, Armijo JA, Mediavilla A, directores. Farmacología humana. 6ª ed. Barcelona: Elsevier Masson; 2014
- Rang HP et al. Farmacología. 8ª edición. Barcelona: Elsevier; 2016
- Hopfer J and Hazard A. Guía farmacológica para profesionales de enfermería. 10ª ed. McGrawHill; 2008.
- Zabalegui A, Lombraña M. Administración de medicamentos y cálculo de dosis. 3ª ed. Barcelona: Elsevier Masson; 2019.

Referències web:

LINKS penjats a SAKAI.